

ชื่อวิทยานิพนธ์ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนของประชาชนบ้านนาสวนพัฒนา หมู่ที่ 9 ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

ผู้วิจัย นายไชยวัฒน์ อุปครุฑา ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผศ. ดร.นิสารัตน์ ศิลปเดช (2) ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร (3) ดร. ปรีดี โชติช่วง ปีการศึกษา 2550 จำนวนหน้า 271 หน้า
คำสำคัญ การเสริมสร้าง การมีส่วนร่วม การจัดการป่าชุมชน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ และการจัดการป่าชุมชนของประชาชนบ้านนาสวนพัฒนา หมู่ที่ 9 ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ เพื่อทดลองใช้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนของประชาชนบ้านนาสวนพัฒนา หมู่ที่ 9 และเพื่อประเมินประสิทธิผลของยุทธศาสตร์การพัฒนาที่นำมาใช้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อตอบคำถามการวิจัย จากนั้นนำผลที่ได้กลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง จึงทำการสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ชุมชนบ้านนาสวนพัฒนา หมู่ที่ 9 มีปัญหาป่าชุมชนถูกบุกรุกทำลายมากจึงจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน แต่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการ ขาดความร่วมมือและรูปแบบที่เหมาะสม ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา คือ การอบรมความรู้ การศึกษาดูงาน การปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันในการจัดการป่าชุมชน และการติดตามช่วยเหลือและเสริมแรงเป็นระยะ ๆ ในส่วนของผลการประเมินประสิทธิผลของยุทธศาสตร์การพัฒนา พบว่า กลุ่มเป้าหมายของการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจเรื่องป่าชุมชนเพิ่มขึ้น กลุ่มเป้าหมายของการพัฒนามีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนมากขึ้น โดยใช้รูปแบบของกิจกรรมการแก้ปัญหาป่าชุมชนที่ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาร่วมกันกำหนดขึ้น 7 กิจกรรม ได้แก่ การดูแลและป้องกันไฟป่า การทำทางเดินสำรวจป่าเชิงนิเวศ การกำหนดแนวเขตป่าชุมชน การปลูกป่า การจัดทอดค้ำป่าเพื่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน การทำป่าชุมชนด้วยหินอ่อน การทำบุญฉลองป่าชุมชน และการบวชป่าชุมชน สภาพของป่าชุมชนบ้านนาสวนพัฒนา หมู่ 9 มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นกว่าเดิม และผลลัพธ์ที่ดีที่เกิดขึ้นในชุมชน ได้แก่ เกิดกองทุนอนุรักษ์ป่าชุมชนของบ้านนาสวนพัฒนาขึ้นหนึ่งกองทุน และประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักในความสำคัญและมีความตื่นตัวในการร่วมกันจัดการป่าชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากขึ้น

Thesis title The Enhancement of People's Participation in Community Forest Management of Nasanuanphatthana Village No.9, Charus Sub-district, Buached District, Surin Province

Researcher Mr. Chaiyawat Uppakrut. Master of Arts (Social Sciences for Development).
Dhonburi Rajabhat University. Thesis advisors: (1) Asst. Prof. Dr. Nisarat Sinlapadech
(2) Dr. Choochat Phuangsomjit (3) Dr. Preedee Chotechuang ; Academic year: 2007. 271 pp.
Keywords: enhancement, participation, community forest management.

Abstract

The objectives of this research was to study the problem of the people's participation in community forest management of Nasanuanphatthana Village No.9 Charus Sub-district, Buached District, Surin Province and to developed strategies and to evaluate the effectiveness of the mentioned development strategies. The data was collected by interviews, group discussion, and observation. The researcher used content analysis after data grouping and categorizing. The data was triangulated analyzed, and then synthesized and combined by logical and chronological systems in order to answer the research questions. Finally, the data has been verified by the data providers before conclusion.

The research results were as follows ; The community forest of Nasanuanphatthana Village No. 9, needed immediate action, but the community did not understand how to solve the problems, and looked for people's participation using suitable methods. The development strategies used for problem solving were training, site seeing, operating forest management activities, as well as providing periodical follow ups and assistance by the researcher. The evaluation of the effectiveness of the development strategies showed that; the target group gained more knowledge and understanding of community forest management. The target group engaged more participation in community forest management in seven project activities. They were taking care and prevention of forest fires, making the trace for ecological forest study, determining boundary of the community forest, planting trees in the forest , persuading for donation for the forest using religios activities, making community forest label using sign marble ,holding celebration for community forest and using the activity "Buat Paa" to protect the community forest. The community forest of Nasanuanphathana Village No.9 had very much recovered. Other additional benefits from the research project were ; creating of a fund for community forest conservation people's realization of the importance of the forest and more enthusiastic participation of the people in community forest management.